

Ecologische quickscan Rithsestraat 310 te Breda

December 2020
Maasarend, Praktisch in ecologie
In opdracht van:
Agel Adviseurs

Ecologische quickscan Rithsestraat 310 te Breda

Opdrachtgever:

Agel Adviseurs
Hoevestein 20b
4903 SC Oosterhout
Contactpersonen:

[Redacted]

Opdrachtnemer:

Maasarend, Praktisch in ecologie
Baksweer 203
4941 LJ Raamsdonksveer

[Redacted]

[Redacted]

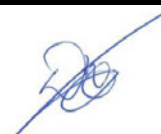
www.maasarend.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 2020-103
Datum: 8 december 2020

Auteur:

[Redacted]

Inhoud

1. Inleiding, doel en werkwijze onderzoek.....	3
2. Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen	4
3. Wetgeving.....	7
4. Resultaten onderzoek.....	9
Literatuur	14
Bijlage 1: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017	15
Bijlage 2: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017	16
Bijlage 3: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017	17
Bijlage 4: Vogelwaarnemingen tijdens veldbezoek.....	18

1. Inleiding, doel en werkwijze onderzoek

Initiatiefnemer Meerfruit B.V. maakt voor de teelt van aardbeien gebruik van tijdelijke folietunnels, teelt in de volle grond en teelt in kassen. Meerfruit B.V. is voornemens om ter plaatse van de vollegrondsteelt en het perceel waar gedurende het teeltseizoen tijdelijke folietunnels worden geplaatst, nieuwe permanente voorzieningen aan te brengen.

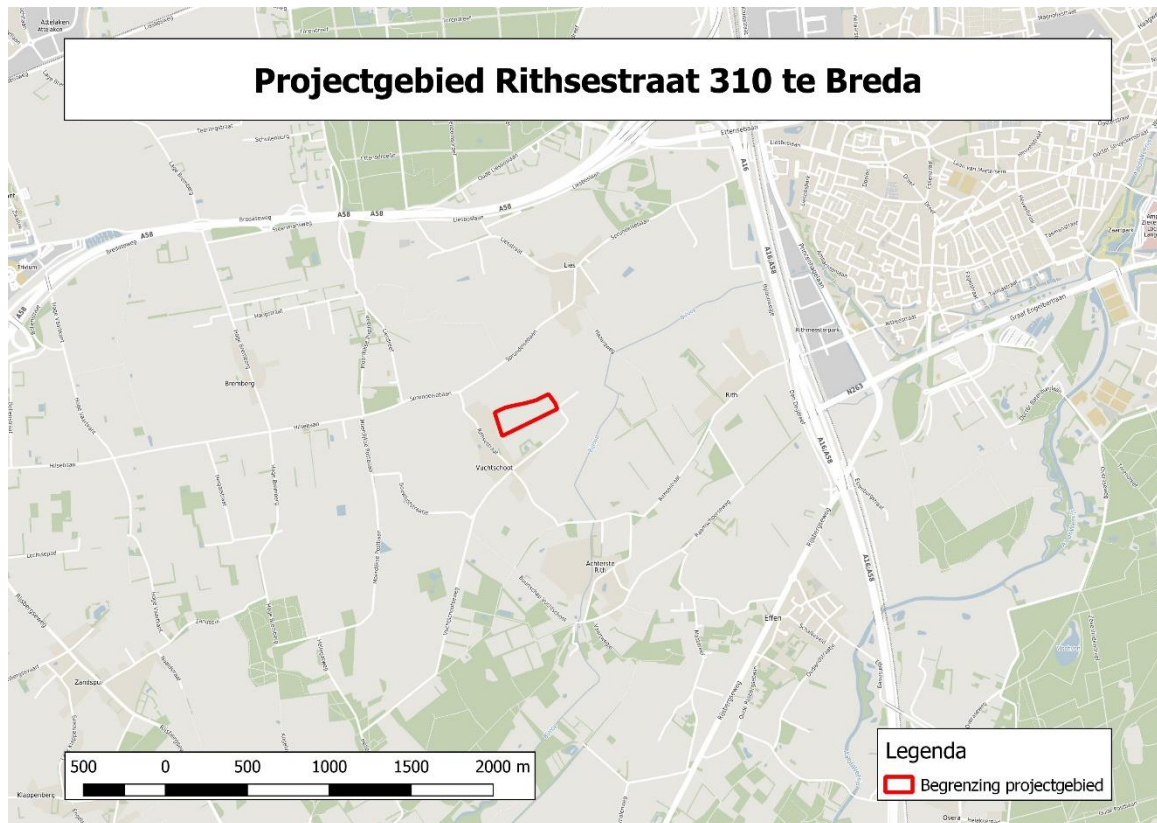
Agel Adviseurs heeft namens de initiatiefnemer aan Maasarend, Praktisch in ecologie gevraagd om een ecologische quickscan uit te voeren. Het doel van een ecologische quickscan is om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde gebieden, beschermde soorten flora en fauna en beschermde houtopstanden. Tevens dient dit onderzoek om te toetsen of er bij een ruimtelijke ontwikkeling kans is op overtreding van de Wet Natuurbescherming (Rijksoverheid, 2017).

Maasarend heeft eerst een bureaustudie uitgevoerd naar mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten binnen het projectgebied en de directe omgeving. Vervolgens heeft er op 7 december 2020 een veldonderzoek plaatsgevonden, waarbij het projectgebied is onderzocht op de aanwezigheid van geschikt habitat voor beschermde soorten en daarmee de potentiële aanwezigheid van deze soorten. Dit veldonderzoek is uitgevoerd door een ecooloog van Maasarend. De weersomstandigheden tijdens het veldonderzoek waren: windkracht 3 ZW bij een temperatuur van 3°C en 0,5 mm neerslag.

2. Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

Het projectgebied bevindt zich aan de Rithsestraat 310 te Breda (Figuur 1). De locatie maakt deel uit van de gemeente Breda, in de provincie Noord-Brabant.

Figuur 1 Locatie van het projectgebied.

Het projectgebied betreft agrarische percelen behorende bij een aardbeienkwekerij in het zuidwesten van Breda. Op deze percelen vindt intensieve agrarische bedrijfsvoering plaats in de vorm van teelt van aardbeien in de volle grond en in tijdelijke folietunnels (Figuur 2). Het projectgebied wordt aan de westzijde begrensd door de bebouwing van de Rithsestraat 310. Ten noorden van het projectgebied bevinden zich kassen. Aan de oostzijde liggen twee waterbassins en ten zuiden agrarische percelen.

Figuur 2 Tijdelijke folietunnels, gebruikt voor de teelt van aardbeien.

Figuur 3 Agrarisch perceel waar de permanente voorzieningen worden gerealiseerd, met op de achtergrond de kassen ten noorden.

De initiatiefnemer is voornemens om ter plaatse van de vollegrondsteelt en de percelen waar gedurende het teeltseizoen tijdelijke folietunnels worden geplaatst, nieuwe permanente voorzieningen aan te brengen. De aan te leggen permanente voorzieningen zijn "Mini-Air" constructies (Figuur 4). Hierbij worden stellingen naast elkaar aangelegd. De kappen kunnen automatisch worden afgesloten met folie of worden geopend, afhankelijk van wat wenselijk is voor de teelt.

Figuur 4 Mini-Air constructie voor aardbeienteelt in stellingen (Meteor Systems, 2020).

3. Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht (Rijksoverheid, 2017). Om niet in overtreding te komen van de wet Natuurbescherming dient voorafgaand aan werkzaamheden in de openbare ruimte, een ecologische quickscan uitgevoerd te worden. In deze quickscan wordt in beeld gebracht of er (mogelijk) beschermde natuurgebieden of beschermde flora en fauna aanwezig is in het plangebied. Hierbij wordt gekeken naar Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland met betrekking tot gebiedsbescherming en vaatplanten, vleermuizen, overige zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën, insecten en vissen met betrekking tot soortbescherming.

De Wet Natuurbescherming kent, met betrekking tot soortbescherming, drie verschillende beschermingsregimes met elk hun eigen verbodsbepalingen. Dit betreft de beschermingsregimes:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (§ 3.1 Wnb);
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (§ 3.5 Wnb);
3. Beschermingsregime andere soorten (§ 3.10 Wnb).

De belangrijkste artikelen met verbodsbepalingen vanuit deze beschermingsregimes in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen zijn artikel 3.1, artikel 3.5 en artikel 3.10 (bijlagen 1 t/m 3).

Per provincie wordt voor enkele algemeen voorkomende soorten vrijstelling verleend voor de verboden in artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming 2017 in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de provincie Noord-Brabant geldt dat er voor de soorten in Tabel 1 vrijstelling wordt verleend voor het opzettelijk vangen, doden of vernielen van vaste voortplantings-, rust- of verblijfplaatsen.

Amfibieën	Zoogdieren
Bruine kikker	Aardmuis
Gewone pad	Bosmuis
Kleine watersalamander	Dwergmuis
Meerkikker	Dwergspitsmuis
Middelste groene kikker (Bastaardkikker)	Egel
	Gewone bosspitsmuis
	Haas
	Huisspitsmuis
	Konijn
	Ondergrondse woelmuis
	Ree
	Rosse woelmuis
	Tweekleurige bosspitsmuis
	Veldmuis
	Vos
	Wild zwijn
	Woelrat

Tabel 1 Lijst van vrijgestelde soorten Noord-Brabant (Provincie Noord-Brabant, 2016).

Naast de bescherming van natuurgebieden en de bescherming van flora en fauna wordt vanuit de Wet Natuurbescherming aandacht besteed aan de bescherming van houtopstanden. Er kan sprake zijn van een meldplicht, herplantplicht of een kapverbod bij houtopstanden buiten de bebouwde kom groter dan 10 hectare of met meer dan 20 laanbomen. Voor deze quickscan is de bescherming van houtopstanden niet van toepassing, omdat niet voldaan wordt aan de hiervoor gestelde criteria.

4. Resultaten onderzoek

Voor aanvang van het veldbezoek heeft er een bureaustudie plaats gevonden naar het voorkomen van beschermde natuurgebieden en/of beschermde flora en fauna in het projectgebied, waarbij de vrij verkrijgbare bron Waarneming.nl is geraadpleegd en het Uitvoerportaal van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn de gegevens van de bureaustudie aangevuld met inzichten vanuit veldervaring.

Vervolgens is er gekeken of voorgenomen werkzaamheden invloed kunnen hebben op deze soorten. In Tabel 2 zijn de resultaten van de bureaustudie opgenomen.

Soort	Aanwezig	Mogelijk aanwezig	Niet aanwezig	Invloed	Mogelijk invloed	Geen invloed
Gebieden			X			X
Vaatplanten			X			X
Vleermuizen		X			X	
Overige zoogdieren		X			X	
Vogels		X			X	
Reptielen en amfibieën		X			X	
Insecten			X			X
Vissen			X			X

Tabel 2 Resultaten bureaustudie.

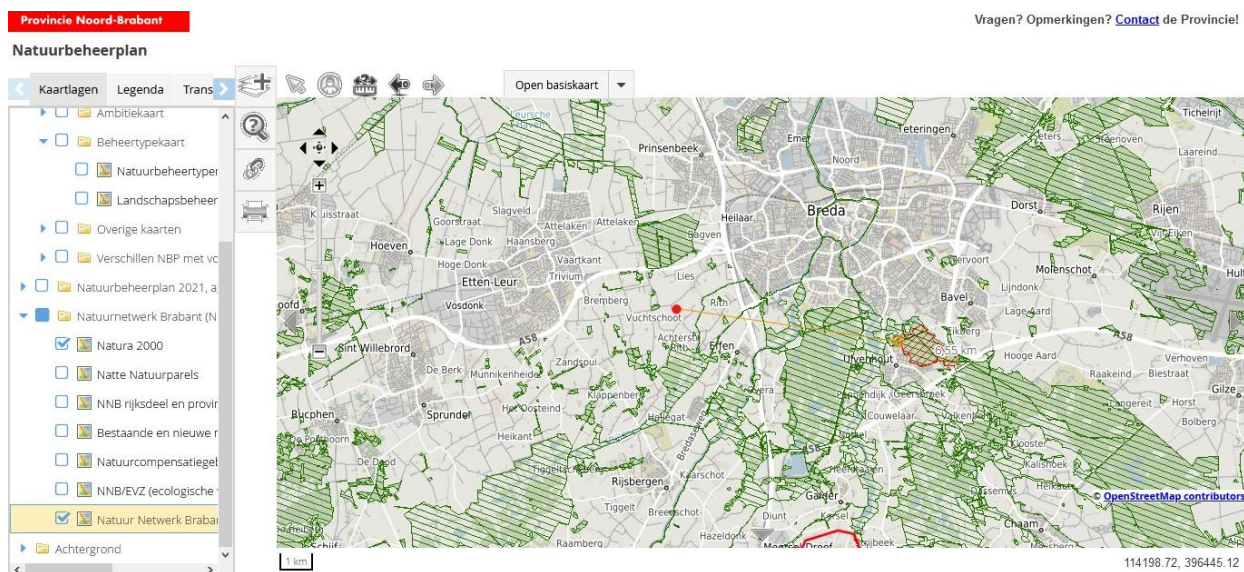
Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie en het veldbezoek volgen hierna de conclusies voor eventueel te nemen vervolgacties, waaronder nader onderzoek. Deze worden eerst per soortgroep behandeld aan de hand van waarnemingen uit zowel de bureaustudie als het veldbezoek. Vervolgens worden de uitkomsten samengevat in een tabel.

Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt niet binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) of een Natura 2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied betreft het gebied Ulvenhoutse Bos, op een afstand van 6,55 kilometer (Figuur 5). Verspreid rondom het projectgebied liggen kleine oppervlaktes aan gronden die tot het NNB behoren. Het dichtstbijzijnde gebied betreft de Bijloop, op circa 500 meter afstand, dat op de natuurbeheertypenkaart tot beheertype N03.01 Beek en Bron gerekend wordt. (Provincie Noord-Brabant, z.d.)

Met de in 2019 nieuw gelanceerde rekentool van Aerius is te berekenen of een project zorgt voor stikstofdepositie (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, 2019). Indien de depositie van stikstof op een stikstofgevoelig habitatype binnen een nabijgelegen natuurgebied boven 0,00 mol/ha/jaar is dan is het project vergunningsplichtig.

Figuur 5 Ligging projectgebied t.o.v. Natura 2000 gebieden en Natuur Netwerk Brabant (Provincie Noord-Brabant, z.d.).

Het gebruik van het projectgebied na de herontwikkeling zal hetzelfde blijven als in de huidige situatie, namelijk intensieve agrarische bedrijfsvoering. Er valt hierdoor geen extra stikstofdepositie te verwachten. Vanwege de beperkte omvang van de werkzaamheden tijdens de herinrichting en de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen valt eveneens geen extra stikstofdepositie te verwachten tijdens de uitvoeringsfase.

Op voorhand valt hiermee uit te sluiten dat er negatieve effecten ontstaan door de geplande werkzaamheden op nabijgelegen beschermde natuurgebieden.

Vaatplanten

Sinds 2010 zijn binnen het projectgebied of de directe omgeving geen beschermde vaatplanten waargenomen.

Tijdens het veldbezoek op 7 december 2020 zijn enkel de algemeen voorkomende soorten Herderstasje, Vogelmuur en Straatgras aangetroffen. Al deze soorten zijn aangetroffen op of langs de betonnen platen, die dienen ter ontsluiting van de agrarische percelen. De percelen zelf lagen ten tijde van het veldbezoek braak.

Er zijn geen beschermde soorten of geschikt habitat voor beschermde soorten aanwezig binnen het projectgebied.

Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op beschermde vaatplanten kunnen hiermee worden uitgesloten.

Vleermuizen

Vanuit de bureaustudie is het aannemelijk dat de volgende soorten gebruik maken van het projectgebied of de directe omgeving:

- Gewone dwergvleermuis;
- Laatvlieger;

- Watervleermuis.

Sinds 2010 zijn deze soorten vastgesteld binnen 1,5 kilometer van het projectgebied, in of nabij natuurgebied Vloeiweide.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat er geen geschikt habitat aanwezig is voor beschermde soorten vleermuizen. De percelen binnen het projectgebied kennen gedurende het groeiseizoen voor aardbeien een intensief agrarisch gebruik en liggen de rest van het jaar braak. Er is geen opgaande vegetatie of bebouwing aanwezig, die een belangrijke rol kunnen vervullen voor vleermuizen. Kassen in de directe omgeving geven een dermate lichtverstoring, dat het niet aannemelijk is dat vleermuizen verblijfplaatsen hebben in de directe omgeving van het projectgebied.

Negatieve effecten van de voorgenomen ontwikkeling op vleermuizen kunnen hiermee op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Op basis van de bureaustudie is de aanwezigheid van enkele vrijgestelde soorten te verwachten, die sinds 2010 binnen een afstand van 1,5 kilometer van het projectgebied zijn vastgesteld: Aardmuis, Bosmuis, Dwergmuis, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ondergrondse woelmuis, Ree, Veldmuis, Vos en Woelrat.

Daarnaast zijn enkele niet vrijgestelde soorten vastgesteld binnen de directe omgeving van het projectgebied. Dit betreft de soorten Bunzing en Eekhoorn. Deze waarnemingen zijn allemaal gedaan in bosrijk gebied op circa 1 tot 1,5 kilometer afstand van het projectgebied. In het veld is voor deze vastgestelde, niet vrijgestelde soorten, het ecologisch belang van het projectgebied verder bepaald.

Voor Bunzing ontbreekt geschikt habitat, omdat er binnen het projectgebied of de directe omgeving geen dekking aanwezig is voor deze soort en geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen.

Voor Eekhoorn ontbreekt eveneens geschikt habitat binnen het projectgebied. De waarnemingen van deze soort beperken zich tot de bosrijke gebieden Vloeiweide en Liesbos, op meer dan een kilometer afstand van het projectgebied.

Negatieve effecten op overige zoogdieren kunnen hiermee worden uitgesloten.

Vogels

Op basis van de bureaustudie is de aanwezigheid van beschermde vogels of jaarrond beschermde nesten van vogels mogelijk. Sinds 2010 zijn zowel Buizerd, Huismus, Gierzwaluw en Steenuil vastgesteld binnen 1,5 kilometer van het projectgebied.

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten waargenomen binnen het projectgebied en de directe omgeving: Ekster, Huismus, Koolmees, Merel, Nijlgans, Pimpelmees en Roodborst.

Deze waarnemingen zijn op kaart gezet in bijlage 4. Er is Huismus waargenomen bij de bebouwing ten westen van het projectgebied, maar er is geen geschikt habitat op de agrarische percelen aanwezig. Deze behoren, door het ontbreken van voor Huismus

belangrijke elementen in de functionele leefomgeving, niet tot het territorium van potentieel aanwezige broedkoppels. Er zijn binnen het projectgebied geen mogelijkheden aanwezig voor Huismus om te foerageren, dekking te vinden, rust- of nestplaatsen te vinden, te drinken of zandbaden te nemen.

Er is eveneens geen geschikt habitat aanwezig voor andere beschermde vogels of jaarrond beschermde nesten.

Negatieve effecten op beschermde vogels of jaarrond beschermde nesten kunnen hiermee op voorhand worden uitgesloten.

Reptielen en amfibieën

Uit de bureaustudie komt naar voren dat de volgende beschermde soorten reptielen en amfibieën sinds 2010 zijn vastgesteld in de directe omgeving van het projectgebied: Kamsalamander en Alpenwatersalamander.

De waarnemingen van deze beschermde soorten zijn allemaal gedaan in natuurgebied Vloeiweide. Er is binnen het projectgebied geen geschikt habitat aangetroffen voor deze soorten. Er zijn geen geschikte voortplantingswateren of geschikt landhabitat aanwezig.

Negatieve effecten op beschermde soorten reptielen en amfibieën kunnen hiermee worden uitgesloten.

Insecten

Sinds 2010 zijn er geen beschermde insecten vastgesteld in de omgeving van het projectgebied.

Tijdens het veldbezoek is geen geschikt habitat voor beschermde soorten insecten aangetroffen.

Negatieve effecten op beschermde soorten insecten kunnen hiermee worden uitgesloten.

Vissen

Sinds 2010 zijn geen beschermde vissen binnen het projectgebied of de directe omgeving vastgesteld. Er is geen geschikt habitat aanwezig in het projectgebied.

Negatieve effecten op beschermde soorten vissen kunnen worden uitgesloten.

Eindconclusie

Tabel 3 geeft een samenvattend overzicht of er aanvullend onderzoek noodzakelijk is voor de eerder genoemde soortgroepen. Vanuit deze ecologische quickscan komt naar voren dat aanvullend onderzoek naar enkele beschermde soorten flora en fauna niet noodzakelijk is. Het is niet nodig om compenserende en/of mitigerende maatregelen te treffen en een ontheffing op de Wet Natuurbescherming aan te vragen. De

voorgenomen ontwikkeling kan onverminderd plaatsvinden, zonder kans op overtreding van bepalingen uit de Wet Natuurbescherming.

Soort	Aanvullend onderzoek	Periode/frequentie
Gebieden	• Geen	• N.v.t.
Vaatplanten	• Geen	• N.v.t.
Vleermuizen	• Geen	• N.v.t.
Overige zoogdieren	• Geen	• N.v.t.
Vogels	• Geen	• N.v.t.
Reptielen en amfibieën	• Geen	• N.v.t.
Insecten	• Geen	• N.v.t.
Vissen	• Geen	• N.v.t.

Tabel 3 Benodigd aanvullend onderzoek.

Onderstaande maatregelen tijdens de werkzaamheden zijn altijd geldend:

- Vanuit de Zorgplicht is het een eis om voorzichtig te handelen met alle voorkomende flora en fauna;
- Indien, ondanks zorgvuldig handelen, er schade lijkt te ontstaan aan beschermde flora en fauna, wordt er direct contact opgenomen met een ter zake deskundige;
- Om bodem bewonende dieren de mogelijkheid te geven een nieuw leefgebied te vinden, wordt er gefaseerd gewerkt bij de verwijdering van vegetatie, stobben en bodemmateriaal;
- Dieren krijgen de rust en kans om zich te verplaatsen, indien zij worden aangetroffen tijdens werkzaamheden;
- Werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Verlichting dient vleermuisvriendelijk te zijn om verstoring te voorkomen zoals: UV-vrije verlichting, beperkte hoogte lichtmasten, convergerende en naar beneden gerichte verlichting en geen sterk bundellicht;
- Vestiging van Rugstreeppad voorkomen door puinhopen te verwijderen, rijsporen en plasvorming te voorkomen. Daarnaast is het mogelijk een scherm in te graven rondom het plangebied. Deze dient 10 cm te worden ingegraven en verder bovengronds een hoogte van 50 cm te hebben;
- Er wordt rekening gehouden met broedvogels en het broedseizoen van 15 maart tot en met 15 juli. Werkzaamheden worden gestart voor of na het broedseizoen.

Literatuur

Meteor Systems. (2020). *Mini - air for strawberries*. Opgeroepen op december 8, 2020, van Website van Meteor Systems: <https://www.meteorsystems.nl/en/projects/clivia-management>

Provincie Noord-Brabant. (2016). *Verordening natuurbescherming Noord-Brabant*. 's Hertogenbosch: Provincie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant. (z.d.). *Natuurbeheerplan*. Opgeroepen op december 3, 2020, van <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. (2019, december 10). *Aerius Calculator*. Opgeroepen op september 21, 2020, van <https://calculator.aerius.nl/calculator/>

Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op september 21, 2020, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>

Waarneming.nl. (z.d.). Opgeroepen op november 19, 2020, van https://waarneming.nl/locations/users/61195/species/?species_group_id=0&start_date=&end_date=&filter_month=&filter_year=&use_local_taxonomy=on

Bijlage 1: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
 - 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
 - 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
 - 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.*
 - 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*
- (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 2: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
- 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
- 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 3: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.*
- 2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen: a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde, b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen, c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden, d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer, g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, h) in het algemeen belang, of i) bestendig gebruik.*
- 3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 4: Vogelwaarnemingen tijdens veldbezoek

